

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Dato: 11.05.2017
Vår ref.: 17-537/HH
Deres ref.: 16/3651 SL FRK/KR

Høringsuttalelse - forskriftsbestemmelser om aksjesparekonto

Finans Norge viser til Finansdepartementets brev av 23.03.17 vedrørende høring av forslag til forskriftsbestemmelser til reglene om aksjesparekonto i skatteloven § 10-21.

1. Finans Norges hovedpunkter:

- Vi er tilfreds med at Stortinget har vedtatt å etablere en egen aksjesparekonto for personlige skattytere.
- Vi er enig i at aksjesparekonto skal kunne tilbys av bank, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond.
- Vi mener at forskriften om aksjesparekonto skal regulere produktet «aksjesparekonto», og ikke omhandle konsesjonsrettslige forhold knyttet til tilbyder av dette produktet.
- Vi legger til grunn at tilbyder ikke selv vil måtte utføre alle de oppgaver som kreves for å kunne tilby aksjesparekonto, men vil kunne inngå et samarbeid med en eller flere andre aktører, for eksempel i form av utkontraktering.
- Vi er enig i at det ikke bør være krav om at fondsandeler må tas ut av aksjesparekontoen selv om de på grunn av endringer etter investeringstidspunktet ikke lenger oppfyller vilkårene i ordningen. Tilsvarende bør kontohavers investeringer i aksjer i selskaper som er tatt av børs eller har flyttet hovedkontoret ut av EØS fortsatt kunne inngå i kontoen.
- Vi vurderer bestemmelsen om at skjermingsgrunnlaget skal settes til kontohavers laveste innskudd på kontoen i løpet av inntektsåret som uheldig. Etter vår oppfatning bør alle innskudd som er benyttet til å investere i aksjer og aksjefond et år inngå i skjermingsgrunnlaget for det aktuelle inntektsåret.
- Vi er enig i at den enkelte tilbyder bør stå fritt til å avgjøre hvilke verdipapirer som tilbys på egen aksjesparekonto.

- Vi støtter forslaget om at en skattyter skal ha mulighet til å åpne aksjesparekonti hos mer enn en tilbyder.
- Vi mener at rapporteringsformatet som skal anvendes ved bytte av tilbyder bør fastlegges ved forskrift, og at finansnæringen bør rådføres før formatet fastsettes.
- Vi mener at overgangsperioden bør forlenges slik at den også vil gjelde for inntektsåret 2018.

2. Innledning og bakgrunn

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017 ble det vedtatt en ordning som innebærer at personlige skattytere kan opprette aksjesparekonto (ASK). Innskudd på kontoen kan benyttes til å investere i børnoterte aksjer, børnoterte egenkapitalbevis og andeler i aksjefond. Gevinster ved realisasjon av aksjer, egenkapitalbevis eller fondsandeler på kontoen skattlegges ikke i forbindelse med realisasjonen, men først når midlene tas ut av kontoen. Formålet med å innføre en aksjesparekonto er å gjøre det enklere og mer gunstig for privatpersoner å omfordele sparemidler i aksjer, og på den måten bidra til at småsparere i større grad investerer i aksjer.

Høringsnotatet inneholder forslag til hvem som skal kunne tilby aksjesparekonto, og en nærmere vurdering av hvordan ordningen teknisk kan utformes.

Finans Norge vil innledningsvis gi uttrykk for at vi er tilfreds med at Stortinget har vedtatt å etablere en egen aksjesparekonto for personlige skattytere. Vi mener at ASK er en god ordning for skattytere som ønsker å investere i aksjer og aksjefond.

3. Merknader til høringsnotatet

Generelt

Av forslaget til forskrift § 10-21-1 fremgår at aksjesparekonto kan tilbys av bank, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Departementet uttaler i punkt 3.1 i høringsnotatet at de institusjonene som skal tilby aksjesparekonto må ha kompetanse og rutiner som gjør at de kan utføre de oppgavene som ordningen med aksjesparekonto krever og i den forbindelse også må ha de nødvendige tillatelser til å kunne utføre disse oppgavene.

Finans Norge mener at forskriften om aksjesparekonto skal regulere produktet «aksjesparekonto», og ikke omhandle konsesjonsrettslige forhold knyttet til tilbyder av dette produktet. Det foreligger egne lover og forskrifter som regulerer forhold som krav til konsesjon og regulering av virksomheten til denne type foretak, herunder samarbeid og utkontraktering. Det at departementet har inntatt konsesjonsrettslige forhold flere steder i høringsnotatet (gjelder særlig punkt 3 og 4), bidrar til at det blir uklart om tilbyder må ha

ytterligere tillatelser og/eller andre roller i tillegg til å inneha de konsesjoner som fremgår av forslaget til forskrift § 10-21-1. Dette er uheldig for foretak som ikke har alle disse funksjonene i samme rettssubjekt, men som ønsker å samarbeide med andre aktører i den hensikt å tilby kundene et godt og bredt ASK-produkt.

Finans Norge legger til grunn at foretak som innehar en av de konsesjonene som er nevnt i forslaget til forskrift § 10-21-1 ikke selv vil måtte utføre alle de oppgaver som kreves for å kunne tilby aksjesparekonto, men vil kunne inngå et samarbeid med en eller flere andre aktører, for eksempel i form av utkontraktering. Vi ber om at departementet klargjør dette spørsmålet.

Vi vil i tillegg bemerke at de generelle reglene som gjelder for investering i børsnoterte aksjer og aksjefond som hovedregel også bør gjelde for verdipapirer registrert på en aksjesparekonto.

Til punkt 2 Hovedtrekk i ordningen med aksjesparekonto

Vilkår knyttet til investeringer i børsnoterte aksjer og aksjefond

Ordningen med aksjesparekonto omfatter børsnoterte aksjer i selskap hjemmehørende i EØS-land. Ordningen omfatter også børsnoterte egenkapitalbevis. I tillegg kan aksjefond hjemmehørende innenfor EØS inngå på kontoen. Finans Norge mener at begrepet «hjemmehørende» bør presiseres nærmere i forskriften ved at det angis hvorvidt det er skattemessig eller selskapsrettslig hjemmehørende det refereres til.

Det følger av de vedtatte reglene om aksjesparekonto i skatteloven § 10-21 annet ledd at aksjefond defineres som verdipapirfond med mer enn 80 prosent aksjeandel ved begynnelsen av inntektsåret. Finansdepartementet legger til grunn at beregningen av aksjeandel skal gjøres på samme måte som beregning av aksjeandel etter skatteloven § 10-20. Departementet legger videre til grunn at det avgjørende vil være om vilkårene er oppfylt på investeringstidspunktet eller på tidspunktet for når andelene benyttes som innskudd på aksjesparekontoen. Det legges ikke opp til at andeler må tas ut av ordningen selv om de på grunn av endringer etter investeringstidspunktet ikke lenger oppfyller vilkårene i ordningen.

Det fremgår ikke klart av forslaget om kravet i skatteloven § 10-21 annet ledd om at fondets aksjeandel må utgjøre mer enn 80 prosent ved inntektsårets begynnelse og kravet om at vilkårene må være oppfylt på investeringstidspunktet er selvstendige og kumulative vilkår, eller om fond som oppfyller kravet om mer enn 80 prosent aksjeandel ved begynnelsen av inntektsåret kan handles gjennom hele året og inkluderes i ordningen. Vi antar at det er ment at dersom aksjeandelen måles til over 80 prosent ved inntektsårets begynnelse, er det denne andelen som vil gjelde resten av året. Vår forståelse av forslaget er følgelig at

spareavtaler kan videreføres gjennom hele året så lenge aksjeandelen utgjorde mer enn 80 prosent ved begynnelsen av inntektsåret. Blant annet fordi mange kunder har inngått månedlige spareavtaler, og gjennom disse kjøper andeler i verdipapirfond med variabel aksjeandel, er det viktig at denne problemstillingen blir avklart.

Finans Norge er enig i at det ikke bør være krav om at fondsandeler må tas ut av ASK selv om de på grunn av endringer etter investeringstidspunktet ikke lenger oppfyller vilkårene i ordningen. En slik regel vil være praktisk og forutsigbart både for kontohaver og tilbyder. Gjennomskjæring bør anvendes på omgåelsestilfeller. Subsidiært mener vi at tilbyder bør ha plikt til å ta ut fondet fra aksjesparekontoen etter en bestemt tidsperiode (for eksempel to målinger av aksjeandel), dersom fondets aksjeandel er redusert til under 20 prosent. Tilsvarende bør kontohavers investeringer i aksjer i selskaper som er tatt av børs eller har flyttet hovedkontoret ut av EØS fortsatt kunne inngå i ASK.

Det bør klargjøres at investor kan overføre aksjesparekontoen fra en tilbyder til en annen, selv om det er investert i verdipapirfond som ikke lenger oppfyller vilkårene for å defineres som aksjefond på flyttetidspunktet (forutsatt at vilkårene var oppfylt på investering- eller innskuddstidspunktet). Tilsvarende gjelder dersom det er investert i aksjer i selskaper som er tatt av børs eller har flyttet hovedkontoret ut av EØS. Dette er viktig for å sikre innskyters mulighet til å velge tilbyder, og dermed konkurransen i markedet.

Det er ikke omtalt i høringsnotatet hvordan beskatningen vil bli dersom investor realiserer andeler i aksjesparekontoen når aksjeandelen er lavere enn 80 prosent eller selger aksjer i selskaper som er tatt av børs/har flyttet hovedkontoret ut av EØS. Vi legger til grunn at det fortsatt vil være skattefritak for en eventuell gevinst som reinvesteres i kontoen samt at gevinster som tas ut av kontoen ut over det som er skutt inn på kontoen vil beskattes som aksjeinntekt med høy sats, men foreslår at dette presiseres i forskriften.

Beregning av skjermingsfradrag

Det følger av skatteloven § 10-21 femte ledd at skjermingsgrunnlaget skal settes til kontohavers laveste innskudd på kontoen i løpet av inntektsåret, tillagt ubenyttet skjerming fra tidligere år. Vi forstår bestemmelsen slik at skjermingsgrunnlaget er innestående på kontoen fra tidligere år som kommer fra innskudd, tillagt det laveste innskuddet kontohaver har gjort i det aktuelle inntektsåret samt ubenyttet skjerming fra tidligere år.

Finans Norge vil bemerke at nevnte bestemmelse også vil ramme kunder som inngår spareavtaler i for eksempel verdipapirfond. Prinsippet om at skjermingsgrunnlaget skal settes til kontohavers laveste innskudd på kontoen i løpet av inntektsåret gjelder ikke tilsvarende for uttak. Det vil si at alle uttak kunden gjør reduserer skjermingsgrunnlaget fullt ut. Denne asymmetrien kan slå uheldig ut for mange personlige skattytere. Spesielt gjelder dette for kunder med månedlig sparing.

Regelen om laveste innskudd er ment å hindre at det foretas tilpasninger rundt årsskiftet. Hvis skjermingsgrunnlaget settes til innskudd på kontoen ved utgangen av året, kan kontohaveren skyte inn midler rett før årsskiftet for å øke skjermingsgrunnlaget. Midlene kan tas ut igjen uten beskatning rett etter årsskiftet. Finans Norge kan ikke se at det er noen stor omgåelsesfare i de tilfeller der kunder har månedlig spareavtale. Vi kan heller ikke se at det er noen stor omgåelsesfare i tilfeller der innskuddet er benyttet til å investere i aksjer eller aksjefond gjennom aksjesparekontoen, fremfor å la innskuddet stå som kontanter på kontoen. Effektiv skattesats på aksjegevinster er høyere enn satsen på kapitalinntekt, og når det er et uttalt mål å bidra til at småsparere investerer mer i aksjer og aksjefond, bør skattyter gis skjermingsfradrag basert på hele sitt innskudd på kontoen på lik linje med det skattyter ville fått ved investering i aksjer og andeler utenfor ASK.

Finans Norge mener på denne bakgrunn at alle innskudd som er benyttet til å investere i aksjer eller aksjefond et år bør inngå i skjermingsgrunnlaget for det aktuelle inntektsåret. Subsidiært mener vi at det bør gjøres unntak fra prinsippet om laveste innskudd for skattytere som har månedlige spareavtaler.

Dersom prinsippet om laveste innskudd beholdes, bør det presiseres at dette ikke gjelder for overføringer som skjer i henhold til overgangsregelen til skatteloven § 10-21. En slik overføring skal skje til kontinuitet og hele skjermingsgrunnlaget skal derfor videreføres i ASK.

Hvis inngangsverdien på aksjene og andelene som overføres i henhold til overgangsregelen ikke er kjent eller ikke kan dokumenteres, bør inngangsverdien og skjermingsgrunnlaget etter vår oppfatning settes til 0.

Til punkt 3 Hvilke oppgaver må utføres av tilbyder

3.2 Administrasjon av aksjesparekonto

Av forslaget til forskrift § 10-21-4 fremgår at tilbyder skal føre aksjesparekontoen og oppbevare innestående finansielle instrumenter og kontanter på kontoen. Bestemmelsen er nærmere utdypet i punkt 3.2 og 4 i høringsnotatet. Vi mener at forskriften ikke bør benytte begrepet «oppbevare». I tillegg vil vi bemerke at omtalen i høringsnotatet, slik vi forstår forslaget, er upresis. Vi antar at oppbevaringen av de finansielle instrumentene ikke må foretas av tilbyder selv, men vil kunne utføres av en eller flere andre aktører som tilbyder har inngått et samarbeid med. Dersom tilbyder oppbevarer midlene, er dette en følge av andre roller banken, verdipapirforetaket eller fondsforvaltningsselskapet har enn rollen som tilbyder av ASK. Et eksempel på dette er tilfeller der tilbyder er et forvaltningsselskap for verdipapirfond og fører andelsregister selv. Vi mener at det bør fremgå klart av forskriften at det er slik regelverket er å forstå.

Videre vil vi peke på at finansforetaksloven § 17-11 ikke gir noe klart svar på hvor grensen går mellom søknadspliktig og meldepliktig samarbeid i denne sammenheng.

3.3 Verdipapirer og kontanter på kontoen

Finansdepartementet legger opp til at den enkelte tilbyder på generelt grunnlag, kan avgrense hvilke finansielle instrumenter som kan føres på aksjesparekontoer de tilbyr. Finans Norge er enig i at den enkelte tilbyder bør stå fritt til å avgjøre hvilke verdipapirer som tilbys på egen aksjesparekonto.

Kontohavers kontantinnskudd kan enten stå på en bankkonto i kontohavers navn der tilbyder har fullmakt til å disponere over midlene på vegne av kontohaver og som lenkes til aksjesparekontoen, eller inngå på en klientkonto som tilbyder oppretter for formålet. Vi ber om at det blir nærmere presisert at en tilbyder som for eksempel er et forvaltningsselskap med tillatelse til å yte aktiv forvaltning, og som derav per i dag kan benytte seg av klientkonto ved ytelse av denne investeringstjenesten, også kan benytte klientkonto i sin ASK-ordning. Det vil ha uheldige konkurransevridende konsekvenser dersom eksempelvis nevnte type forvaltningsselskap ikke kan benytte klientkonto.

3.4 Krav til inngåelse av avtale og informasjon til kontohaver mv.

Etter departementets syn er det viktig at kunden får tilstrekkelig informasjon før avtaleinngåelsen. Blant annet vil det være strenge krav til informasjon om kostnader knyttet til aksjesparekonto som belastes kunde, både fra tredjepart og fra tilbyderen selv.

Kostnader oppstår på flere steder i handelsløpet, for eksempel valutaveksling, transaksjonsgebyr, depotkostnader, kontoetableringsgebyr, forvalterkostnader til sub-custodians etc. Kostnader kan oppstå og trekkes lenger ut i verdikjeden og det vil være viktig at kunden får informasjon om alle fakturerbare og indirekte kostnader som del av avtaleinngåelsen. Samtlige fakturerbare og innbakte kostnader, både interne og eksterne, bør synliggjøres i kundeavtaler.

Tilbyder skal også gi kunden informasjon om hvilke midler som kan inngå på kontoen. Vi legger til grunn at det her vil være tilstrekkelig med en generell beskrivelse og at det vil være mulig å foreta individuelle valg.

Videre foreslås det at avtalen om aksjesparekonto må inngås skriftlig mellom tilbyder og den som ønsker kontoen opprettet. Finans Norge vil bemerke at avtaler også kan inngås ved hjelp av et elektronisk medium (se til sammenligning for eksempel finansavtaleloven § 8 og verdipapirforskriften § 10-20).

Vi foreslår følgende endring i forslaget til forskrift § 10-21-3:

«Avtale om aksjesparekonto skal inngås skriftlig *eller på annet varig medium. Med annet varig medium menes en innretning som kunden kan lagre personlig adressert informasjon på, slik at informasjonen er tilgjengelig i uforandret form så lenge det er hensiktsmessig.* Avtalen skal angi hvilke midler som kan inngå på kontoen. Den skal regulere føring og avvikling av kontoen og tilleggstjenester institusjonen skal yte. Avtalen skal også fastsette eventuelle gebyrer for kontoføringen, samt dekning av kostnader i forbindelse med flytting eller avvikling av konto.»

Avtalen skal blant annet regulere opprettelse, føring og avvikling av aksjesparekontoen, og inneholde bestemmelser om opplysningsplikt og andre vilkår for kontoføringen, herunder om eventuelle gebyrer kundene må betale for kontoføringen.

Vi antar at det ikke er ment at avtalen med kunden skal fastsette eventuelle gebyrer på kontoen. Gjeldende praksis for andre produkter er at kontoavtaler mv. henviser til foretakets prislister for oversikt over gebyrer og kostnader. Vi mener at denne praksis bør gjelde også for aksjesparekonto, da dette er mer oversiktlig og enklere for så vel kunde som tilbyder, samt vesentlig enklere å vedlikeholde for tilbyder.

Særskilt om gebyrer

Den skattemessige behandlingen av gebyrer avhenger av hva slags type gebyr det dreier seg om. Transaksjonsgebyrer til kontofører eller megler er ikke fradragsberettiget ved direkte fradragsføring i transaksjonsåret, men skal tas i betraktning ved beregning av eventuell skattepliktig gevinst/fradragsberettiget tap i realisasjonsåret. Årsavgift vedrørende kontohold i Verdipapirsentralen ASA (VPS) er derimot direkte fradragsberettiget. Finans Norge antar at slike gebyr kan trekkes fra bankkontoen tilknyttet ASK uten at dette skal regnes som uttak. Videre legger vi til grunn at gebyrene reduserer skattepliktig inntekt ved uttak utover innskutt beløp. Det bør vurderes om det er behov for en presisering av reglene på dette området.

3.5 Skatterapportering

Finansdepartementet foreslår at tilbyder av aksjesparekonto skal være ansvarlig for skatterapporteringen av aksjesparekonto, slik at utbytte, gevinst, tap og formue kan forhåndsutfylles på kontoeierens skattemelding. Det fremgår av høringsnotatet at departementet vil vurdere om det er behov for endringer i skatteforvaltningslovens rapporteringskrav for å kunne pålegge tilbyderen den nødvendige rapporteringsplikten.

Spesielt for utenlandske aksjer og fond vil det kunne være utfordrende å fremskaffe objektive data på historikken for å sikre korrekt inngangsverdi, beregne skjermingsgrunnlag mv. Regelverket bør beskrive nærmere hvordan dette skal håndteres, herunder om det for

eksempel vil være tillatt å legge til grunn investors egne opplysninger dersom historikk ikke er offentlig tilgjengelig. Tilsvarende vil gjelde for norske instrumenter utenfor VPS og egen infrastruktur ved innflytting av skatteposisjoner.

Vi mener at inngangsverdi og skjermingsfradrag på aksjer bør leses inn på konto hos verdipapirregister (hos VPS eller andre registerførere i fremtiden etter norsk implementering av EUs nye verdipapirregisterforordning (CSDR)), slik at ikke de enkelte tilbydere av ASK må fremskaffe og oppbevare disse opplysningene.

Videre mener vi at eventuelle endringer i skatteforvaltningslovens rapporteringskrav ikke må utformes slik at det legges opp til en dobbelrapportering, ved at både VPS og tilbyder pålegges å innrapportere opplysninger om de samme aksjene og egenkapitalbevisene.

Det er i høringsnotatet forutsatt at også utenlandske tilbydere av ASK vil være omfattet av rapporteringsplikten. Finans Norge antar at det ut fra territorial prinsippet kan være vanskelig å pålegge utenlandske tilbydere en slik plikt direkte, og at dette må knyttes opp til tillatelsen tilbyderen har, eventuelt adgangen investor har til å bli skattlagt i henhold til skatteloven § 10-21.

Til punkt 4 Hvem kan tilby aksjesparekonto

Finans Norge er enig i forslaget om at aksjesparekonto skal kunne tilbys av bank, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Som nevnt legger vi til grunn at foretak med nevnte tillatelser ikke selv vil måtte utføre alle de oppgaver som kreves for å kunne tilby aksjesparekonto, men vil kunne inngå et samarbeid med en eller flere andre aktører, for eksempel i form av utkontraktering.

Vi mener at et foretak bør kunne tilby aksjesparekonto, så sant følgende forutsetninger er oppfylt:

- Foretaket innehar en av de konsesjonene som er nevnt i forslaget til forskrift § 10-21-1 (har tillatelse til å drive virksomhet som bank, verdipapirforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond).
- Foretaket har kontroll over at de opplysningene om innestående som fremgår av aksjesparekontoen samsvarer med de reelle forhold (det vil si opplysningene i det korresponderende verdipapirregister, andelseierregister eller nominee register, uavhengig av om dette registeret føres av tilbyder selv eller av andre).
- Foretaket har en maskinell eller manuell ordning for kontroll som sikrer at det ikke er mulig å registrere andre finansielle instrumenter på aksjesparekontoen, enn det som er tillatt i henhold til gjeldende regelverk.

- Foretaket har kontroll på at innestående på bankkontoen ikke benyttes på annen måte enn til å investere i finansielle instrumenter som kan inngå i en aksjesparekonto.

Til punkt 5 Bytte av tilbyder

5.1 Medvirkning ved bytte av tilbyder

Ordningen med aksjesparekonto legger opp til at en skattyter skal ha mulighet til å åpne konti hos mer enn en tilbyder. Finans Norge støtter dette forslaget.

Det følger av skatteloven § 10-21 åttende ledd at en aksjesparekonto kan overføres fra en tilbyder til en annen uten beskatning. Det kan tenkes at kunden allerede har en ASK hos den nye tilbyderen. Høringsnotatet omtaler ikke sammenslåing av aksjesparekontoer. Vi mener at det bør være mulig å slå sammen to ASK og at det bør reguleres nærmere hvordan en slik sammenslåing skal skje.

Departementet peker på at for å sikre en reell flyttemulighet med et aktivt flyttemarked, er det viktig at både avgivende og mottakende tilbyder bidrar til en effektiv flytteprosess. Det foreslås plikt og krav til medvirkning fra tilbyderne i forbindelse med bytte av tilbyder. Finans Norge vurderer dette forslaget som hensiktsmessig.

Vi antar at mange skattytere som oppretter aksjesparekonto vil ønske å flytte midler som holdes hos andre aktører inn på aksjesparekontoen. For å sikre effektiv konkurranse og unngå innlåsingeffekter bør krav til medvirkning fra avgivende enhet gjelde tilsvarende for aksjer og fondsandeler som er utenfor aksjesparekonto og skal flyttes over i skattyterens ASK hos en annen aktør.

Departementet ber om innspill fra næringen på om den ønsker at rapporteringsformatet som skal anvendes ved bytte av tilbyder skal fastlegges ved forskrift. Finans Norge mener at rapporteringsformatet bør fastlegges ved forskrift. Samtidig vurderer vi det som viktig at utarbeidelsen av et slikt felles format for rapportering ikke bidrar til å forsinke innføringen av ASK. Rapporteringsformatet bør kunne brukes av alle aktører. Finansnæringen bør derfor rådføres før formatet fastsettes. Også ved flytting av aksjer og fondsandeler inn i en ASK bør det benyttes et standard rapporteringsformat som er fastlagt ved forskrift.

Særskilt om forvalterløsninger/nomineekonti

I høringsnotatet punkt 5.1 fjerde avsnitt står det som følger: «Dersom flyttingen omfatter instrumenter som ikke føres i verdipapirregister, slik som andeler i tilbyders egenforvaltede fond ført i et andelseierregister av tilbyder selv, legger departementet til grunn at avgivende tilbyder skal legge til rette for at mottakende tilbyder kan benytte forvalterløsninger (nominee) for oppbevaring av disse verdipapirene på kundens vegne etter flyttingen.»

Det kan synes som om Finansdepartementet forutsetter at mottakende tilbyder må stå oppført som nominee for disse verdipapirene/aksjefondene for at de skal kunne inngå i aksjesparekontoen til ny tilbyder. Finans Norge vil be departementet om å utdype om dette er tilfelle. Etter vårt syn bør det ikke være noe i veien for at de aktuelle fondsandelene (på samme måte som fondsandeler som er registrert hos VPS), fortsatt kan stå direkte registrert i avgivende tilbyder sitt andelseierregister (merket ASK), forutsatt at ny tilbyder oppnår tilstrekkelig kontroll på denne måten. Dette vil for eksempel kunne være aktuelt dersom avgivende og mottakende tilbyder har et avtaleforhold seg imellom som tilsvarer forholdet mellom VPS og registerfører.

Også i høringsnotatet punkt. 3.2 siste avsnitt synes departementet å forutsette at en forvalter (nominee) også må være tilbyder dersom disse fondsandelene skal inngå i en aksjesparekonto ved at det uttales som følger: «For å kunne være forvalter (nominee) og føre forvalterkonti må tilbyder ha de nødvendige tillatelser etter verdipapirregisterloven § 6-3 og eventuelt verdipapirfondforskriften § 13-2.»

Det kan være hensiktsmessig for flere tilbydere av aksjesparekonto å bruke et felles foretak som nominee, det vil si et foretak som har spesialisert seg på å opptre som nominee i andelseierregistre til aksjefond, og som forestår skatterapportering. I avtale med et slikt foretak som har spesialisert seg på å tilby nominee-tjenester kan tilbyder av aksjesparekonto sikres kontroll og innsyn i egne kunders innestående, selv om tilbyder ikke selv fører fortegnelsen over andelseierne. Departementet bør presisere at tilbyder kan benytte seg av en nominee utenfor tilbyders eget foretak, dersom det er avtalefestet med kontohaver at nomineeen kun kan ta imot ordre som går via tilbyder, eller dersom tilbyder har sikret seg tilstrekkelig kontroll på annen måte.

Flytting av deler av ASK

Departementet uttaler i høringsnotatet at hensynene til å unngå innlåsing for kontohaveren og å sikre effektiv konkurranse mellom tilbyderne, kan tilsa at kontohaverne også bør kunne flytte deler av sine verdipapirer og kontantbeholdning på konto hos en tilbyder til konto hos en annen tilbyder uten beskatning. En slik rett til skattefri flytting av verdipapirer, vil blant annet kreve regler om fordeling av innskudd og skjermingsgrunnlag mellom de to kontoene. Departementet vil vurdere endringer i skatteloven § 10-21 slik at det åpnes for skattefri flytting av verdipapirer mellom kontohavers aksjesparekontoer.

Finans Norge mener at det ikke bør tas stilling til spørsmålet om det skal åpnes for delvis flytting av midler fra en aksjesparekonto til en annen før regelverket som vil gjelde ved slik flytting er klargjort. Vi ber derfor om at departementet utarbeider og sender på alminnelig høring et forslag til regler for fordeling av verdier, splitting av inngangsverdier og skjermingsgrunnlag, bruk av FIFU-prinsippet (først inn, først ut) mv. Skattyters behov for å

kunne flytte deler av midlene på konto hos en tilbyder til konto hos en annen tilbyder bør etter vår oppfatning vurderes opp mot den kompleksitet en delvis overføring vil innebære for tilbydere for at skatterapporteringen skal bli korrekt.

5.2 Frister

Departementet foreslår at tilbydere ikke skal kunne pålegge kunder oppsigelsesfrist. Videre foreslås det at verdipapirer, kontantbeholdning og nødvendige skatteopplysninger skal overføres fra avgivende til mottakende tilbyder senest 10 virkedager etter mottatt flyttebegjæring. Etter departementets syn bør det gjelde tilsvarende frister ved oppsigelse av konto fra kontohaver.

Departementet uttaler videre at i noen tilfeller kan kontohaver i forbindelse med flyttingen velge å realisere enkelte eller samtlige av investeringene på kontoen for å flytte kontantbeholdning. Oppgjør for de verdipapirer som det ikke er åpning for å realisere innenfor nevnte frist på 10 virkedager (verdipapirer med begrenset likviditet), skal i henhold til forslaget overføres separat senest 5 virkedager etter oppgjørstidspunktet for de aktuelle verdipapirene. Vi vil her bemerke at mange europeiske fond ikke fastsetter fondets NAV-kurs (verdien per andel i fondet) daglig. En del fond fastsetter NAV-kurs hver 14. dag og i enkelte tilfeller enda sjeldnere enn dette.

Finans Norge er enig i at tilbydere ikke skal kunne pålegge kunder oppsigelsesfrist på aksjesparekontoen og at det bør innføres tydelige behandlingsfrister. Vi mener at krav til frister ved flytting bør gjelde tilsvarende for aksjer og fondsandeler som er utenfor aksjesparekonto og skal flyttes over i skattyterens aksjesparekonto hos en annen aktør.

5.3 Dekning av kostnader ved flytting

Departementet legger til grunn at avgivende tilbyder kan kreve dekning av kostnader ved flytting eller opphør av konto. Det foreslås at det settes et tak på hvor høye gebyr som kan kreves.

Finans Norge er enig i at det er viktig å sikre et reelt og effektivt flyttemarked. Vi er usikre på om avgivende tilbyder bør kunne ta et gebyr for flytting av midler til annen tilbyder. Men, dersom det skulle besluttes at et slikt gebyr kan settes, bør det defineres et bransjefelles tak på hvor mye som kan trekkes fra kunden. Vi mener at et eventuelt flyttegebyr bør være inklusive fakturering fra underleverandører som er en naturlig følge av flyttingen, eksempelvis gebyr i forbindelse med avvikling av VPS-konto som normalt faktureres kontofører. Videre må det ses hen til at det vil være dyrere å flytte aksjer og andeler som er registrert i en annen EØS-stat enn norske verdipapirer. Et eventuelt krav til kostnadsdekning ved flytting bør gjelde tilsvarende for aksjer og fondsandeler som er utenfor aksjesparekonto og skal flyttes over i skattyterens aksjesparekonto hos en annen aktør.

Til punkt 6 Overgangsordning

Departementet har fått tilbakemeldinger fra enkelte aktører om at overgangsregelen til skatteloven § 10-21 er for kort. Overgangsordningen innebærer at skattytere i inntektsåret 2017 kan overføre børsnoterte aksjer, børsnoterte egenkapitalbevis og andeler i aksjefond til aksjesparekonto uten beskatning. Finans Norge mener at overgangsperioden bør forlenges slik at den også gjelder for inntektsåret 2018. Av hensyn til skatterapporteringen er det ønskelig at overgangsperioden utløper ved et årsskifte.

Finans Norges medlemmer har gitt uttrykk for forskjellig grad av behov for tid til implementering av ordningen med ASK etter at forskriften er fastsatt.

4. Andre merknader

Gaveoverføring/navneendring

Det fremgår av forarbeidene at arvefall anses som opphør av avdødes aksjesparekonto. Videre fremgår det at uttak av midler fra aksjesparekonto i forbindelse med skifte mellom ektefeller behandles skattemessig på samme måte som andre uttak.

Vi vurderer det imidlertid som uklart hvilke regler som vil gjelde i tilfeller med skifte mellom ektefeller hvor den ene ektefellen skal overta hele aksjesparekontoen, men aksjesparekontoen er stiftet i navnet til den andre ektefellen. Etter vår oppfatning bør det være mulig å foreta navneendring på aksjesparekontoer uten at dette utløser skatt som om kontoen var blitt oppløst. Det er også uklart hvilke regler som vil gjelde der en aksjesparekonto eies i fellesskap av ektefellene, men kun står i den enes navn. Det bør åpnes for at en aksjesparekonto kan deles i forbindelse med et skifte, alternativt at innskudd kan tas ut og videreføres i ny aksjesparekonto uten at det utløser beskatning.

Tilsvarende bør situasjoner hvor gjenværende ektefelle/samboer skal sitte i uskiftet bo med avdøde ektefelle/samboers verdier ikke anses for å være opphør av aksjesparekontoen. At en navneendring i en slik situasjon skal medføre realisasjon/opphør virker ikke rimelig.

Vi mener også at det bør presiseres at en ASK kan overføres i gave og at dette ikke anses som realisasjon/opphør. Dersom gaveoverføring anses som realisasjon vil sparing i aksjesparekonto innebære en ulempe for skattyter sammenlignet med en situasjon hvor aksjene og andelene i aksjefond eies personlig eller gjennom et selskap. Tilsvarende gjelder ved arveovergang.

Formuesbeskatning

Formuesbeskatning skal skje etter samme regler som gjelder for formuesbeskatning av aksjer mv. utenfor en aksjesparekonto. Både for andeler i fond utenfor og innenfor en

aksjesparekonto er det uklart om sjablongen (innebærer en aksjeandel på 100 prosent) eller faktisk aksjeandel skal gjelde som grunnlag for formuesbeskatning da skatteloven § 4-12 sjette ledd viser til reglene om beskatning av verdipapirfond i § 10-20, men ikke til et bestemt ledd. Vi viser til at dette spørsmålet er spilt inn til Finansdepartementet av DNB. Det er viktig at det blir avklart om aksjefond som inngår i ASK skal regnes som 100 prosent aksjer (og at verdsettelsesrabatten for aksjer mv. ved formuesligningen skal trekkes fra denne verdien) eller om man må rapportere faktisk aksjeandel og renteandel, noe vi antar vil bidra til å komplisere skatterapporteringen av aksjesparekontoen.

Pantsettelse av midler på en ASK

Siden en ASK først og fremst er en teknisk konstruksjon for å håndtere de skattemessige sidene ved ordningen, og ikke et finansielt instrument eller særskilt spareprodukt, jf. punkt 3 i høringsnotatet, og det ikke er foreslått særlige regler for pantsettelse av de individuelle ASK som sådan, legger vi til grunn at kunden vil kunne pantsette hvert av de individuelle aktiva som inngår i ASK (eventuelt selve VPS-kontoen dersom denne inngår i en ASK) i henhold til gjeldende regler om pantsettelse og rettsvern. Vi ber om at dette bekreftes.

Videre mener vi at det bør klargjøres om skatteberegningen vil påvirkes dersom innestående på en aksjesparekonto er helt eller delvis pantsatt, tatt arrest i eller liknende. Det samme gjelder et eventuelt påfølgende tvangssalg av de pantsatte midlene, eller konkursåpning hos kontohaver.

Personer med D-nummer

Det bør klargjøres hvorvidt personer med D-nummer kan få tilgang til ASK.

Børshandlede fond

Det er heller ikke omtalt i høringsnotatet hvorvidt børshandlede fond (Exchange Traded Funds (ETF)) kan inngå i en ASK. En ETF investerer i ulike typer finansielle instrumenter avhengig av fondets investeringsmandat og handles på regulert marked. ETF'er er gjerne indeksfond, og kan for eksempel følge en aksjeindeks. En norskregistrert ETF må være et verdipapirfond. Vi legger derfor til grunn at slike fond kan inngå i en ASK så lenge aksjeandelen er over 80 prosent.

Tegningsretter

Etter Finans Norges oppfatning bør tegningsretter som utstedes i selskap hvis aksjer eies i en aksjesparekonto, kunne inngå i aksjesparekontoen. Kontohaver bør stå fritt til å selge tegningsrettene innenfor en aksjesparekonto, eller benytte tegningsrettene til å tegne nye aksjer. Vi mener en slik bestemmelse vil være hensiktsmessig siden en tegningsrettemisjon påvirker verdien på aksjen (utvanningseffekt).

Selskapshendelser

Over tid vil et selskap ofte ha behov for endringer knyttet til aksjestruktur eller aksjekapital. Det bør avklares om det vil gjelde begrensninger i hva en kunde har adgang til å tegne seg for i en selskapshendelse som berører verdipapirer som holdes på en aksjesparekonto. Det er eksempelvis selskapshendelser der aksjonærer kan velge å motta for eksempel aksjer eller warrants, med mulighet for å omsette tegningsretter.

Hvorvidt det kan inngå kreditt på bankkontoen

Høringsnotatet tar ikke opp spørsmålet om hvorvidt det kan inngå kreditt på bankkontoen som er knyttet til aksjesparekontoen, og eventuelt hvordan renter/overtreksrenter skal håndteres. Dette vil eksempelvis kunne være aktuelt ved salg av aksjer med påfølgende kjøp, hvor det vil kunne oppstå problematikk rundt disponibelt beløp og bokført beløp. Departementet bes om å klargjøre dette spørsmålet.

Heller ikke spørsmålet om det vil være adgang til å lånefinansiere investeringer på en aksjesparekonto er behandlet i høringsnotatet. Vi mener at det bør foreligge en slik adgang.

Utlån og innlån av verdipapirer

Det bør avklares om det kan foretas utlån og innlån av verdipapirer på en aksjesparekonto. Vi ser i utgangspunktet ikke grunn til at de generelle reglene ikke også bør gjelde for verdipapirer registrert på ASK.

Shortsalg

Shortsalg er en strategi hvor man selger aktiva man ikke eier, med formålet om senere å kjøpe dem tilbake. Vi ser i utgangspunktet ikke grunn til at de generelle reglene ikke også bør gjelde for verdipapirer registrert på en ASK. Vi ber om at dette blir klargjort.

Valutakonti

Ordningen omfatter børsnoterte aksjer i selskap hjemmehørende i EØS-land samt aksjefond hjemmehørende innenfor EØS. Dette innebærer at kjøp og salg vil kunne finne sted i en annen valuta enn NOK. Det bør derfor åpnes for at valutakonti kan være med i ordningen. Dette forholdet bør presiseres.

Omfanget av utsatt beskatning

På bakgrunn av at en ordning med utsatt beskatning av utbytte reiser flere problemstillinger knyttet til EØS-regelverket og skatteavtalene, er ordningen begrenset til gevinster. Finans Norges vurdering er at ordningen med aksjesparekonto ville blitt enda bedre dersom også utbytte kunne inngå i ordningen. Aksjesparekonto er på dette området forskjellsbehandlet i forhold til investeringsselskap. Vi mener derfor at departementet bør vurdere om det vil være mulig å utvide ordningen til å inkludere utbytte. Vi viser i denne forbindelse til at

Skatteutvalget (Scheel-utvalget) foreslo å oppheve kildeskatt på utbytte, unntatt for utdelinger til aksjonærer hjemmehørende i lavskatteland.

5. Avslutning

Finans Norge vil be om at departementet foretar en vurdering av hvert enkelt av de punktene som tas opp i høringsuttalelsen og kommer med avklaringer der hvor det er behov for dette.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Erik Johansen
direktør

Herborg Horvei
fagsjef